

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü 2024-2025 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Algoritma Analizi ve Tasarımı Course AAD321 Quiz 3

1. Bir fonksiyonun asimptotu neyi ifade eder?

- A) Fonksiyonun başlangıç değerini.
- B) Fonksiyonun sonlu bir noktadaki değerini
- C) Fonksiyonun sonsuz büyüklükteki değerlerde yaklaştığı doğruyu veya eğriyi.**
- D) Fonksiyonun türevini.

2. Big Oh (O) notasyonu aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Fonksiyonun en iyi durumdaki sınırını.
- B) Fonksiyonun en kötü durumdaki üst sınırını.**
- C) Fonksiyonun tam büyüme oranını.
- D) Fonksiyonun alt sınırını.

3. Bir algoritmanın temel hedeflerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sonsuz döngüye girerek sürekli çalışmak.
- B) Belirli girdilerle, sonlu bir zaman içinde istenilen çıktıyı elde etmek.**
- C) Rastgele sonuçlar üretmek.
- D) Girdileri değiştirmeden olduğu gibi bırakmak.

4. Rekürsif algoritmalarda, her çağrıda sabit sayıda işlem yapılırsa algoritmanın çalışma süresi neye bağlıdır?

- A) Girdi büyüklüğüne.
- B) Rekürsif çağrı sayısına.**
- C) Temel işlemin süresine.
- D) Döngü değişkeninin değerine.

5. İkiliSistem algoritmasında $n \leftarrow \lfloor n/2 \rfloor$ işlemi neden yapılır?

- A) Sayının basamak sayısını artırmak için.
- B) Sayıyı ikilik sisteme çevirmek için.
- C) Sayıyı küçültüp döngünün sonlanmasını sağlamak için.**
- D) Sayının negatif olup olmadığını kontrol etmek için.

6. İkiliSistem algoritmasında, döngü en fazla kaç kez çalışır?

- A) n kere.
- B) $\log_2(n)$ kere.**
- C) n^2 kere.
- D) $2n$ kere.

7. Fibonacci algoritmasında, F(0) ve F(1) neden tanımlanır?

- A) Döngünün sonlanması için.
- B) Rekürsif çağrının durması için taban durum olarak.**
- C) Daha hızlı sonuç almak için.
- D) Algoritmanın daha kısa sürmesi için.

8. Temel işlem gerçekleştirme sayısının formülü toplam formüle dönüştürülmeden önce hangi faktör göz önünde bulundurulmalıdır?

- A) Girdi büyüklüğü.
- B) Döngü sayısı.**
- C) En iyi, en kötü ve ortalama durum analizleri.
- D) Zaman verimliliği.

9. Bir algoritmanın zaman verimliliğini analiz ederken, büyüme derecesi nasıl gösterilir?

- A) Toplam işlem süresi ile.
- B) Döngü içindeki işlem sayısı ile.
- C) Toplam formülün büyüme derecesine göre.**
- D) Rekürsif çağrı sayısına göre.

10. Limit yöntemi kullanılarak fonksiyonların büyüme oranları nasıl karşılaştırılır?

- A) Sadece fonksiyonların başlangıç değerlerine bakılarak..
- B) Fonksiyonların en büyük değerlerini karşılaştırarak.**
- C) Fonksiyonların sonsuza giderken büyüme oranlarına bakılarak.
- D) Fonksiyonların sabit katsayılarıyla.

11. Aşağıdaki algoritma, verilen bir n tam sayısının ikilik (binary) sistemdeki toplam basamak sayısını hesaplar. Ancak bazı kısımlar eksiktir. Boşlukları uygun ifadelerle doldurunuz.

```
// Input: n uzunluğunda küçükten büyüğe
sıralı bir Adizisi ve bir K değeri
// Output: K'nın olduğu A'nın indisi
alt ← ___(1)___
üst ← ___(2)___
while alt ___(3)___ üst
    orta ← ⌊ (alt + üst) / ___(4)___ ⌋
    if A[orta] = ___(5)___
        return ___(6)___
    else if A[orta] ___(7)___ K
        üst ← ___(8)___
    else
        alt ← ___(9)___
return ___(10)___
```

çözüm:

```
binarySearch(A[0, ....., n-1], K)
// Girdi: n uzunluğunda küçükten büyüğe
sıralı bir A dizisi ve bir K değeri
// Çıktı: K'nın olduğu A'nın indisi
veya False (bulunamazsa)

alt ← 0
üst ← n - 1
while alt ≤ üst do
    orta ← ⌊ (alt + üst) / 2 ⌋
    if A[orta] = K then
        return orta
    else if A[orta] > K then
        üst ← orta - 1
    else
        alt ← orta + 1

return False
```

12. Verilen bir sayının asal olup olmadığını özyineleme (rekürsif) kullanarak belirleyen bir algoritma yazın.

Cevap:

```
ALGORITHM isPrime(n, i)
//Input:n: A positive integer.
//Output:True if n is a prime number
and False if n is not a prime number.
    if n ≤ 1 then
        return False
    if i ≥ sqrt(n) then
        return True
    if n mod i = 0 then
        return False
    return isPrime(n, i + 1)
```

13. Teoremi ispatlayınız:

Teorem:

$t(n) \in O(g(n)) \Leftrightarrow g(n) \in \Omega(t(n))$ Yani, bir fonksiyon $g(n)$, fonksiyon $t(n)$ için bir üst sınırsa, o fonksiyon $t(n)$ de fonksiyon $g(n)$ için bir alt sınırdır.

Kanıt: $\Rightarrow$ $t(n) \in O(g(n))$ olsun. Bu durumda bir $n_0 > 0$ ve bir $c > 0$ için ve her $n \geq n_0$ için $t(n) \leq c \cdot g(n)$ olur

Her iki taraf pozitif c 'ye bölünürse $g(n) \geq 1/c \cdot t(n)$ olur.

Bu da $g(n) \in \Omega(t(n))$ demektir.

$\Leftarrow$ $g(n) \in \Omega(t(n))$ olsun. Bu durumda bir $n_0 > 0$ 'dan büyük her n ve bir $c > 0$ için

$g(n) \geq c \cdot t(n)$ olur. Her iki taraf c 'ye bölünürse $1/c \cdot g(n) \geq t(n)$ olur. (yani $t(n) \leq 1/c \cdot g(n)$) Bu durumda $t(n) \in O(g(n))$ olur..

14. Büyüme derece soruları:

A) $n!$ ve $(n+1)!$ fonksiyonlarının büyüme derecelerini karşılaştırınız

B) 2^n ve n^3 'ün fonksiyonlarının büyüme derecelerini karşılaştırınız

C) $\log_2(n)$ ve $\sqrt{n}$ fonksiyonlarının büyüme derecelerini karşılaştırınız

A) Biliyoruz ki: $(n+1)! = (n+1) \cdot n!$

Bu ifade, $n!$ fonksiyonuna göre sabit bir katsayıyla çarpıldığı için, büyüme derecesi açısından büyük-O notasyonunda şu sonucu elde ederiz:

$$(n+1)! = \Theta(n!)$$

Bu, $(n+1)!$ fonksiyonlarının asemptotik olarak aynı büyüklükte olduğunu gösterir.

Ama cevap böyle değil!!!

Cevap böyle olacak:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!}{(n+1)!} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!}{(n+1) \cdot n!}$$

Bu ifadeyi sadeleştirirsek:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n+1}$$

Buradan açıkça görüyoruz ki, n sonsuza giderken

$$\frac{1}{n+1} \text{ sıfıra yaklaşır yani: } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!}{(n+1)!} = 0$$

$n!$ büyüme derecesi daha küçüktür

O halde $(n+1)!$ fonksiyonu, $n!$ fonksiyonundan daha büyük diyebiliriz

B) 2^n Daha hızlı büyümektedir çünkü:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n}{n^3} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n \ln 2}{3n^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n (\ln 2)^2}{6n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n (\ln 2)^3}{6} = \infty$$
$$n^3 \in O(2^n), \quad 2^n \in \Omega(n^3)$$

C)

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\log_2 n}{\sqrt{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\log_2 n)'}{(\sqrt{n})'} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\log_2 e) \frac{1}{n}}{\frac{1}{2\sqrt{n}}} = 2 \log_2 e \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} = 0$$

$\log_2(n)$ büyüme derecesi daha küçüktür

O halde $\sqrt{n}$ fonksiyonu, $\log_2(n)$ fonksiyonundan daha büyük diyebiliriz.

15. Verilen bir sayının mükemmel sayı olup olmadığını kontrol eden bir algoritma yazın. Mükemmel sayı, kendisi hariç bölenlerinin toplamı kendisine eşit olan sayıdır.

```
ALGORITHM isPerfect(n)
//Input: A positive integer n
//Output: True if n is a perfect
number, otherwise False.
    sum ← 0
    for i ← 1 to n/2 do
        if n mod i = 0 then
            sum ← sum + i
    return (sum = n)
```

Süre 55dk Başarılar dilerim...

Eng: Abdulrahman Hamdi